Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
C sērija

C/2024/6557

12.11.2024.

P9_TA(2024)0160

Represīvā gaisotne Afganistānā, arī publiskie nāvessodi un vardarbība pret sievietēm

Eiropas Parlamenta 2024. gada 14. marta rezolūcija par represīvo gaisotni Afganistānā, arī publiskiem nāvessodiem un vardarbību pret sievietēm (2024/2617(RSP))

(C/2024/6557)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Afganistānu,

— ņemot vērā Reglamenta 144. panta 5. punktu un 132. panta 4. punktu,

A. tā kā talibi kopš varas pārņemšanas valstī ir likvidējuši tiesu sistēmu, likuši tiesnešiem pilnībā īstenot šariata likumus un ir atsākuši izpildīt publiskus nāvessodus un nežēlīgus sodus, piemēram, pēršanu un nomētāšanu ar akmeņiem; tā kā šajā laikā ir izpildīti pieci publiski nāvessodi, klātesot tūkstošiem cilvēku;

B. tā kā talibi ir būtībā izdzēsuši sievietes un meitenes no sabiedriskās dzīves; tā kā viņu tiesību ierobežojumi ietver darba, ceļošanas un veselības aprūpes nepieejamību bez radinieka vīrieša pavadības, aizliegumu iegūt izglītību augstākā līmenī par sesto klasi, aizliegumu apmeklēt publiskas vietas un piedalīties sporta pasākumos, stingra ģērbšanās kodeksa vardarbīgu īstenošanu un vardarbības upuriem paredzētās atbalsta sistēmas likvidēšanu;

C. tā kā minoritātes, piemēram, hazareji un tadžiki, saskaras ar aizvien lielākām represijām un diskrimināciju,

1. pauž nopietnas bažas par humanitāro un cilvēktiesību krīzi Afganistānā, kopš tajā varu pārņēmuši talibi; atgādina par Afganistānas starptautiskajām saistībām cilvēktiesību jomā; atkārtoti pauž nelokāmu atbalstu Afganistānas iedzīvotājiem un viņu tiesību un brīvību, kas iegūtas pēdējo 20 gadu laikā, saglabāšanai;

2. nosoda to, ka talibi radikāli interpretē un piemēro šariata likumus un mēģina dzēst sievietes un meitenes no sabiedriskās dzīves, kas ir vajāšana dzimuma dēļ un dzimuma aparteīds; prasa nekavējoties atjaunot sieviešu un meiteņu pilnīgu, vienlīdzīgu un jēgpilnu dalību sabiedriskajā dzīvē un jo īpaši viņu piekļuvi izglītībai un darbam; uzteic Afganistānas sieviešu drosmi un solidarizējas ar viņām;

3. aicina *de facto* Afganistānas iestādes no jauna padarīt pieejamu valsts mēroga atbalsta sistēmu vardarbībā pret sievietēm un meitenēm cietušajām personām un nodrošināt iespējas meklēt patvērumu, medicīnisko aprūpi, tiesiskās aizsardzības līdzekļus un kompensācijas;

4. prasa atbrīvot no cietuma vardarbībā pret sievietēm un meitenēm cietušās personas, kuras tiek turētas necilvēcīgos apstākļos, kas kaitē viņu mentālajai un fiziskajai veselībai ([1]);

5. mudina *de facto* Afganistānas iestādes atcelt nāvessodu un nekavējoties izbeigt publisku nāvessodu izpildi, citus nežēlīgus vai necilvēcīgus sodus un diskrimināciju pret sievietēm un meitenēm, un jo īpaši *LGBTIQ+*, etniskajām un reliģiskajām minoritātēm, un viņu barbarisku vajāšanu;

6. nosoda cilvēktiesību aizstāvju — tai skaitā *Manizha Seddiqi*, *Ahmad Fahim Azimi*, *Sediqullah Afghan*, *Fardin Fedayee* un *Ezatullah Zwab* — patvaļīgu aizturēšanu; prasa viņus nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot;

7. uzstāj, ka ir jāuztur uz stingriem nosacījumiem balstītas attiecības ar talibiem, pamatojoties uz Padomes noteiktajiem pieciem kritērijiem un ANO īpašā referenta ieteikumiem;

([1]) Apvienoto Nāciju Organizācijas Palīdzības misija Afganistānā, "*Divergence of Practice: The Handling of Complaints of Gender-Based Violence against Women and Girls by Afghanistan's de facto Authorities*" (Atšķirīgā prakse: Afganistānas de facto iestāžu īstenotā sūdzību par dzimumbalstītu vardarbību pret sievietēm un meitenēm izskatīšana), 2023. gada decembris.

8. atbalsta Afganistānas pilsoniskās sabiedrības aicinājumus saukt pie atbildības *de facto* iestādes par to pastrādātajiem noziegumiem, īpaši ar Starptautiskās Krimināltiesas veiktu izmeklēšanu, izveidojot ANO neatkarīgo izmeklēšanas mehānismu un paplašinot ES ierobežojošos pasākumus;

9. mudina ES un dalībvalstis pastiprināt humāno palīdzību un finansējumu, lai palīdzētu nodrošināt pamatvajadzības un iztiku un atbalstītu Afganistānas pilsonisko sabiedrību; mudina dalībvalstis izsniegt humanitārās vīzas vajātajām sievietēm un cilvēktiesību aizstāvjiem un pabeigt Afganistānā palikušo vietējo darbinieku evakuāciju;

10. aicina starptautisko sabiedrību un jo īpaši reģionālos rīcībspēkus saglabāt spiedienu uz *de facto* Afganistānas iestādēm; uzsver, ka afgāņu piespiedu atgriešana pakļauj viņus riskam;

11. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstīm, ANO un *de facto* Afganistānas iestādēm.